

Anna Braciszewska

O charakterze elementów
gawędowych w "Beniowskim"
J.Słowackiego. (Komparatystyczne
spojrzenie na narrację poematów
dygresyjnych), Andrzej Staniszewski,
"Acta Universitatis Nicolai
Copernici", Filologia Polska XIII... :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 21/4 (70), 222

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ STANISZEWSKI Andrzej: O charakterze elementów gawędowych w "Beniowskim" J. Słowackiego. (Komparatystyczne spojrzenie na narrację poematów dygresyjnych). "Acta Universitatis Nicolai Copernici". Filologia Polska XIII, Nauki Humanistyczno-Społeczne, z. 81, s. 31-55.

"Beniowski" prezentuje dwa typy narracji: rodzimy, nawiązujący do gawędy, oraz obcy, należący do tradycji powieści europejskiej. Przedmiotem uwagi autora jest analiza narracji typu gawędowego. Narrator poematu dygresyjnego wypowiada się najczęściej sam i rzadko dopuszcza do głosu bohaterów. To on właśnie używa zwrotów przysłowiowych i potocznych, charakterystycznych dla gatunku. Liczne elementy autotematyczne czynią narratora głównym bohaterem. Sposobem wypowiedzania się oraz pozorami niecałkowitej wiedzy o świecie stara się on dostosować do odbiorcy, który staje się człowiekiem należącym do tego samego świata, co narrator. Musi on znać osoby i zdarzenia, które są przedmiotem dygresji.

BP/70/76

A. B.

/II/ STOFF Andrzej: Metody i wzorce obrazowania w science-fiction. "Acta Universitatis Nicolai Copernici". Filologia Polska XIII, Nauki Humanistyczno-Społeczne, z. 81, s. 57-72.

Przedmiotem pracy są obrazy literackie w literaturze fantastyczno-naukowej. Autor wyróżnił dwie podstawowe metody obrazowania: hiperbolizację oraz przeorganizowanie tradycyjnego wyglądu świata. Podstawowym wzorcem dla tej literatury jest świat marynistyczny oraz wiedza dostarczana przez astronomię. Obrazy dotyczą głównie przestrzeni kosmicznej. Odbierane są najczęściej przez bohaterów, nie przez narratora. Stąd nieuchronna subiektywność ich przedstawienia. Cechą znamieną dla science-fiction jest połączenie abstrakcji z realizmem.

BP/70/77

A. B.